

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОПП «Менеджмент»

МЕНЕДЖМЕНТ

Спеціальність: D3 «Менеджмент»

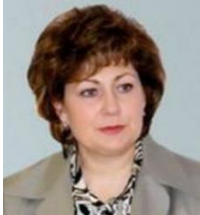
Галузь знань: D «бізнес, адміністрування та право»

Освітньо-професійний ступінь:	Фаховий молодший бакалавр		
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	Обов'язкова освітня компонента освітньо-професійної програми «Менеджмент» (освітня компонента, що формує загальні компетентності)		
Мова викладання:	українська		
Курс, семестр	Другий, третій курс 4,5 семестр		
Семестровий контроль	залік, курсова робота, екзамен		
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/кількість годин	Обсяг дисципліни 9 кредитів/270 годин		
Аудиторні заняття, годин:	Всього	Лекції	Практичні
денна форма:	4 семестр 66год 5 семестр 66 год Разом 132 год	4 семестр 32год 5 семестр 32 год Разом 64 год	4 семестр 34год 5 семестр 34 год Разом 68 год
заочна форма:	-	-	-
Самостійна робота, годин:	Денна форма 4 семестр 24 год 5 семестр 114 год Разом 138 год	Заочна форма –	
Мета курсу	формування у здобувачів вищої та фахової передвищої освіти стійкої системи теоретичних знань про закономірності, принципи й методи управління організаціями та їх підрозділами, а також практичних умінь та поведінкових навичок (soft skills), необхідних для ефективної реалізації функцій планування, організування, мотивування, контролювання й регулювання у професійній діяльності.		
Завдання курсу	— ознайомлення з історією, законами та сучасними концепціями розвитку менеджменту як науки та мистецтва управління; — засвоєння технологій системного аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища організації як об'єкта управління; — опанування технології обґрунтування та прийняття ефективних, соціально відповідальних управлінських рішень; — формування навичок проектування організаційних структур, делегування повноважень та координації роботи підрозділів; — вивчення сучасних теорій мотивації та розробка дієвих систем стимулювання персоналу підрозділу; — набуття вмінь побудови систем контролю, запобігання конфліктам, управління стресами та організаційними змінами; — розвиток комунікативних навичок, лідерського потенціалу та здатності працювати в гнучких Agile-командах; — оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності систем управління.		
Компетентності	ЗК 5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. СК 3. Здатність застосовувати знання теорії і практики менеджменту для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності. СК 4. Здатність управляти підрозділом і налагоджувати необхідні комунікації в процесі управління.		

	СК 5. Здатність формувати і демонструвати лідерські якості та поведінкові навички. СК 6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу і роботу інших працівників. СК 8. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію під час розв'язання професійних завдань
Результати навчання	РН 5. Застосовувати сучасний інструментарій менеджменту під час розв'язання професійних завдань. РН 7. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності. РН 8. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань. РН 9. Пропонувати ефективні методи мотивування персоналу підприємства (підрозділу) для підвищення продуктивності праці. РН 12. Демонструвати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації у професійній діяльності. РН 13. Планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну роботу і роботу інших осіб у професійній діяльності.
Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	Критерії оцінювання окремих видів робіт у IV семестрі: — Робота на 16 семінарських (практичних) занять (максимум 32 бали): кожне заняття оцінюється у 2 бали — Виконання 8 обов'язкових завдань самостійної роботи (СРС) (максимум 16 балів): кожне завдання оцінюється в 2 бали — Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання (ІНДЗ) (максимум 12 балів): — Модульний контроль (МКР 1) (максимум 20 балів): — Семестровий залік (максимум 20 балів): 5. Умови отримання оцінки без додаткових випробувань (без складання заліку): Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання, підсумкова оцінка з дисципліни складається зі стартової складової (максимум 80 балів) та залікової складової (максимум 20 балів). Здобувачі освіти, які виконали всі умови допуску до заліку та мають стартову рейтингову оцінку 60 і більше балів (після приведення коефіцієнтом), отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань (без складання заліку). Зі здобувачами освіти, які виконали умови допуску, але мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку (добрати бали із 20 можливих залікових), викладач проводить залік. 6. Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю — Заліку (максимум 20 балів) 7. Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності (заохочувальні бали): За рішенням циклової комісії здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували додаткові види навчальної діяльності понад обсяги, встановлені робочою програмою (участь у конференціях, наукових гуртках, підготовка публікацій, участь в олімпіадах тощо), можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали. Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до основної шкали РСО та таблиці розподілу балів. Сума заохочувальних балів враховується в залікову відомість при виставленні підсумкової оцінки, проте загальна сума балів з урахуванням заохочувальних не може перевищувати 89 балів у загальному підсумку Критерії оцінювання окремих видів робіт у V семестрі: — Робота на 16 семінарських (практичних) занять (максимум 16 бали): кожне заняття оцінюється у 1 бал — Виконання 8 обов'язкових завдань самостійної роботи (СРС) (максимум 16 балів): кожне завдання оцінюється в 2 бали — Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання (ІНДЗ) (максимум 8 балів): — Модульний контроль (максимум 20 балів): — Семестровий екзамен (максимум 40 балів): Екзамен проводиться у письмовій або комбінованій формі. Відповідно до Положення (п. 2.9.10.1), мінімальний пороговий бал за екзаменаційну складову, за якої іспит вважається складеним, дорівнює 25 балам. Критерії:

	Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання, за рішенням викладача здобувачам можуть нараховуватися додаткові заохочувальні бали (за участь у науково-дослідній роботі, студентських конференціях, круглих столах, написання тез доповідей, наявність власного якісного рукописного конспекту всіх лекцій, а також за ідеальне відвідування всіх аудиторних занять). Сума заохочувальних балів додається до загального рейтингу здобувача в семестрі, проте загальна сума балів за стартовою складовою не може перевищувати 60 балів, а підсумкова оцінка за дисципліну не може перевищувати 100 балів. У V семестрі навчальним планом передбачено виконання та захист курсової роботи з дисципліни «Менеджмент». Курсова робота є самостійною навчально-дослідною роботою здобувача освіти, спрямованою на поглиблення та систематизацію теоретичних знань з менеджменту, формування навичок опрацювання інформаційних джерел, аналізу управлінських проблем, обґрунтування управлінських рішень та формулювання самостійних висновків. Тематика курсових робіт, вимоги до їх структури, змісту та оформлення, порядок виконання і захисту, критерії оцінювання та рекомендовані інформаційні джерела визначаються Методичними рекомендаціями до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Менеджмент». Оцінювання курсової роботи здійснюється окремо за 100-бальною шкалою відповідно до встановлених методичних рекомендацій та чинного Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.
Зміст навчальної дисципліни:	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ФУНКЦІЇ ПЛАНУВАННЯ, ОРГАНІЗУВАННЯ Й МОТИВУВАННЯ Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності, наука й мистецтво управління. Історичні аспекти виникнення та розвитку менеджменту. Співвідношення понять «управління» та «менеджмент». Менеджери та підприємці як ключові фігури ринкової економіки. Рівні управління: вищий, середній, низовий (операційний). Поняття та види інструментів менеджменту: ієрархія, ринок, організаційна культура. Сфери та прикладні напрями сучасного менеджменту. Тема 2. Закони, закономірності та принципи менеджменту. Закони та закономірності менеджменту, їх об'єктивний характер. Наукові принципи побудови та функціонування систем управління підприємством. Роль законів і принципів в практичній діяльності менеджера підрозділу. Тема 3. Історія розвитку менеджменту. Ранні теорії менеджменту. Наукове управління (Ф. Тейлор, Г. Гантт, Л. Гілбрет). Класична або адміністративна школа управління (А. Файоль, М. Вебер). Школа людських стосунків та поведінкових наук (Е. Мейо, М. Фоллет, А. Маслоу). Сучасні інтегровані підходи до управління: процесний підхід, системний підхід, ситуаційний підхід. Особливості формування вітчизняної моделі менеджменту. Тема 4. Організації як об'єкти управління. Організація як відкрита соціально-економічна система та об'єкт управління. Ознаки та класифікація організацій. Внутрішнє середовище організації, характеристика та взаємозв'язок внутрішніх змінних (цілі, структура, завдання, технологія, люди). Зовнішнє середовище організації: чинники прямого та опосередкованого впливу. Оцінка факторів зовнішнього середовища. Тема 5. Функції та технологія менеджменту. Поняття функцій менеджменту як відокремлених видів управлінської діяльності. Класифікація функцій менеджменту: загальні та конкретні. Взаємодія та інтеграція функцій в єдиному технологічному процесі менеджменту. Механізм управління організацією. Тема 6. Планування як загальна функція менеджменту. Планування як загальна функція менеджменту, її першочерговий характер. Сутність та методологія планування. Поняття місії організації. Стратегічне планування: визначення довгострокових цілей, побудова «дерева цілей» організації. Тактичне та оперативне планування. Методи прогнозування. Тема 7. Організування як загальна функція менеджменту. Організування як загальна функція менеджменту. Сутність та етапи процесу організування. Проектування організаційних структур управління (лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, дивізійна, матрична). Поняття повноважень, відповідальності та обов'язків. Делегування повноважень як інструмент менеджера. Координація робіт. Тема 8. Мотивування як загальна функція менеджменту. Мотивування як загальна функція менеджменту. Еволюція поглядів на мотивацію. Потреби, мотиви, стимули. Змістовні теорії мотивації (ієрархія потреб А. Маслоу, теорія двох факторів Ф. Герцберга, теорія ERG К. Альдерфера, теорія потреб Д. МакКлелланда). Процесуальні теорії мотивації (теорія очікувань В. Врума, теорія

	справедливості Дж. Адамса, комплексна модель Портера-Лоулера). Методи матеріального та морального стимулювання персоналу підрозділу. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІЇ КОНТРОЛЮ Й РЕГУЛЮВАННЯ, ПРОЦЕСИ ОБГРУНТУВАННЯ РІШЕНЬ, ЛІДЕРСТВА ТА ЕФЕКТИВНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ Тема 9. Контролювання як загальна функція менеджменту. Контроль як загальна функція менеджменту, що забезпечує зворотний зв'язок у системі. Поняття, сутність та завдання контролювання. Види контролю: попередній, поточний, підсумковий. Етапи процесу контролю: встановлення стандартів, вимірювання фактичних результатів, коригування відхилень. Психологічні аспекти контролю: опір працівників контролю та методи його подолання. Характеристики ефективного контролю. Тема 10. Регулювання як загальна функція менеджменту. Сутність регулювання як функції усунення відхилень від наміченого плану. Зв'язок регулювання з функцією контролю. Оперативне регулювання діяльності підрозділів. Форми координації робіт в організації. Тема 11. Методи менеджменту. Поняття та класифікація методів менеджменту як способів впливу керуючої системи на керовану. Адміністративні (організаційно-розпорядчі) методи: сутність, форми прояву та інструменти. Економічні методи управління: комерційний розрахунок, самофінансування, матеріальне стимулювання. Соціально-психологічні методи: психологічне регулювання, моральне стимулювання, формування організаційного клімату. Технологічні методи. Комплексне використання методів. Тема 12. Управлінські рішення. Поняття та роль управлінського рішення в менеджменті. Класифікація управлінських рішень. Вимоги до рішень: обґрунтованість, законність, своєчасність, реальність виконання. Етапи процесу прийняття та реалізації рішень: ідентифікація проблеми, розробка альтернатив, оцінка та вибір рішення, впровадження та контроль виконання. Технології та методи обґрунтування управлінських рішень. Тема 13. Інформація і комунікації в менеджменті. Комунікаційні процеси в системі управління підприємством. Інформаційне забезпечення менеджменту: сутність та види інформації. Комунікаційний процес: відправник, повідомлення, канал, отримувач, зворотний зв'язок. Види комунікацій: внутрішні (вертикальні, горизонтальні), зовнішні. Комунікаційні бар'єри та шляхи їх подолання. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології та програмні продукти в менеджменті. Тема 14. Керівництво та лідерство. Сутність лідерства як соціально-психологічного феномену та інструменту керівництва. Співвідношення понять «керівництво», «вплив», «лідерство» та «влада». Джерела влади в організації. Поведінкові та ситуаційні теорії лідерства (авторитарний, демократичний, ліберальний стилі керівництва). Решітка менеджменту Блейка-Моутон. Сучасні концепції лідерства. Формування авторитету керівника. Тема 15. Конфлікти в менеджменті. Природа конфліктів в організації, їх класифікація (внутрішньоособистісні, міжособистісні, міжгрупові). Причини виникнення та наслідки конфліктів (функціональні, дисфункціональні). Методи управління конфліктними ситуаціями. Управління стресами в роботі менеджера. Сутність та типи організаційних змін. Управління змінами згідно з життєвим циклом організації (модель І. Адізеса). Тема 16. Ефективність менеджменту. Поняття ефективності менеджменту: соціальна, організаційна та економічна ефективність. Критерії та показники оцінювання результативності управлінської діяльності підрозділу та підприємства в цілому. Напрями підвищення ефективності менеджменту в сучасних умовах
Пререквізити	Опанування курсу «Менеджмент» розпочинається у IV семестрі та базується на первинних професійних знаннях, базовому понятійному апараті, економічному та загальнонауковому підґрунті, сформованих у здобувачів протягом III семестру під час вивчення таких обов'язкових дисциплін як «Вступ до спеціальності «Менеджмент», «Основи економічної теорії», «Основи академічного письма»
Постреквізити	Теоретичний зміст та практичний інструментарій курсу тісно взаємопов'язані з іншими компонентами освітньої програми та інтегруються за двома напрямками: Протягом вивчення курсу «Менеджмент» здобувачі паралельно опановують суміжні інструментальні та профільні дисципліни «Макро та мікроекономіка», «Статистика» та «Інформаційні системи та технології в менеджменті». У V семестрі (під час вивчення другої частини курсу та написання курсової роботи): «Історія менеджменту», «Основи маркетингу», «Технологія заснування власної справи та управління бізнесом».

	Отримані під час вивчення менеджменту компетенції, знання та навички є обов'язковим понятійним, методичним та практичним фундаментом для успішного опанування дисциплін професійного циклу на старших курсах: «Планування та організація діяльності підприємства» та «Економічне управління підприємством»; «Управління персоналом», «Психологія управління та ділового спілкування» та «Основи фінансово-ресурсного забезпечення бізнесу», а також для проходження «Навчально-виробничої практики», «Виробничої практики» та успішного складання «Кваліфікаційного іспиту»	
Інформаційне забезпечення	Основна література - Діденко В. М. Менеджмент : підручник. Київ : Кондор, 2025. 584 с. - Менеджмент організації : підручник / за заг. ред. В. П. Петкова. Київ : КНТ, 2022. 488 с. - Менеджмент: теорія, практика і мистецтво управління : навч. посіб. / І. О. Седікова, Н. М. Корсікова, Є. М. Коренман та ін. Одеса : Одеський національний технологічний університет, 2024. 473 с. - Основи менеджменту : конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «Молодший бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної форми навчання / уклад. В. М. Стамат, А. С. Полторак. Миколаїв : МНАУ, 2022. 162 с. - Менеджмент. Практикум : навч. посіб. / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Т. В. Лазоренко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. 107 с. - Осовська Г. В., Копитова І. В. Основи менеджменту. Практикум : навч. посіб. Київ : Кондор, 2023. 581 с. - Буняк Н. М., Черчик Л. М., Милько І. П. Самоменеджмент : навч. посіб. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 221 с. - Шинкарук Л. В., Деліні М. М., Власенко Т. О., Голева М. С. Самоменеджмент : навч. посіб. Київ : НУБіП України, 2025. 316 с. Додаткова - Зоріна О. І., Сиволовська О. В., Мкртичян О. М. та ін. Основи менеджменту і маркетингу : навч. посіб. Харків : УкрДУЗТ, 2025. 273 с. - Пшенична Т. М. Основи менеджменту та маркетингу. Конспект лекцій : навч. посіб. Чернігів : НУ «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2025. 81 с. - Скібіцька Л. І., Скібіцький О. М. Менеджмент підприємницької діяльності : навч. посіб. Кн. 1. Організація бізнесу. Київ : Кондор, 2023. 896 с. - Хмурова В. В. Менеджмент підприємницької діяльності : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2024. 286 с. - Хомяков В. І. Менеджмент підприємств : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Кондор, 2024. 434 с. - Ярошевич Н. Б., Берлінг Р. З., Гавриляк А. С. Підприємництво і менеджмент : навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. Львів : Новий Світ-2000, 2024. 408 с. Інформаційні ресурси: - Національний репозитарій академічних текстів – ресурс для пошуку сучасних українських навчальних і наукових матеріалів URL: https://nrat.ukrintei.ua - Освітній портал Верховної Ради України (Законодавство) – база актуальних нормативно-правових актів URL: https://zakon.rada.gov.ua - НБУВ (Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського) – наукові ресурси та архів періодичних видань URL: http://www.nbuv.gov.ua	
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення. Для успішного проведення освітнього процесу Коледж надає необхідні матеріально-технічні та інформаційні ресурси. Аудиторні заняття проводяться в кабінетах менеджменту та комп'ютерних класах, забезпечених бездротовим доступом до мережі Інтернет (Wi-Fi). Кабінети обладнані мультимедійними проєкторами та екранами. Програмне забезпечення та системи електронного навчання: Офісний пакет Microsoft Office (MS Word, MS Excel, MS PowerPoint); Електронна навчальна платформа коледжу Гугл Клас; Сервіси відеоконференцій Google Meet та Zoom для проведення занять в онлайн-режимі.	
Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)		Ліганенко Ірина Віталіївна к.е.н. доц, викладач вищої категорії e-mail: ir-vit-lig@ukr.net моб. тел. (Viber/Telegram): (050)-234-87-11